

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ
(Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.)

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ, ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΟΠΕΚΕΠΕ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν.4990/2022 (ΦΕΚ/Α'/210/11.11.2022)
«ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΥΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ -
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/1937 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019 (L305) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ»**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. Σκοπός - Αντικείμενο του Ν.4990/2022**
- 2. Θεσμικό Πλαίσιο**
- 3. Πεδίο εφαρμογής**
- 4. Ποιους Αφορά**
- 5. Ορισμός Υπευθύνου Παραλαβής και Παρακολούθησης Εσωτερικής Αναφοράς στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.**
- 6. Διαδικασία Υποβολής, Παραλαβής και Παρακολούθησης Εσωτερικής Αναφοράς στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.**

1. Σκοπός - Αντικείμενο του Ν.4990/2022

Με τον Ν.4990/2022 «Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 210), ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις Εθνικού και Ενωσιακού Δικαίου.

Σκοπός του ανωτέρω Νόμου είναι η διασφάλιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου και η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (L 305).

Αντικείμενο του Νόμου είναι η ίδρυση ενός συστήματος εσωτερικής αναφοράς (εσωτερικός δίαυλος-Υπεύθυνος Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.)) και εξωτερικής αναφοράς (εξωτερικός δίαυλος-Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Επιτροπή Ανταγωνισμού) παραβιάσεων ενωσιακού δικαίου, η προστασία των προσώπων που αναφέρουν τις εν λόγω παραβιάσεις, η οργάνωση της διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης των αναφορών και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης του Νόμου.

2. Θεσμικό Πλαίσιο

Το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο βασίζεται η παρούσα διαδικασία είναι:

- Η Οδηγία (Ε.Ε.) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305), σχετικά με την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του Εθνικού και Ενωσιακού Δικαίου.
- Ο Ν. 4990/2022 «Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις» (Φ.Ε.Κ. 210/Α'/11-11-2022).
- Η υπ' αριθ. ΓΓΑΔΔΤ 329/6770/19-04-2023 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών με θέμα: «Προσδιορισμός και εξειδίκευση των προσόντων, των αρμοδιοτήτων, των υποχρεώσεων και του τρόπου πλήρωσης της θέσης του Υπευθύνου Παραλαβής και

Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.) στους φορείς του δημοσίου τομέα σύμφωνα με την περ. α της παρ. 1 του άρθρου 24 του Ν.4990/2022» (Φ.Ε.Κ. 2561/Β'/19-04-2023).

- Η υπ' αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/231/οικ.8690/18-05-2023 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών «Ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν τον Υ.Π.Π.Α., Ν.4990/2022(ΦΕΚ Α' 210)».

- Η Κ.Υ.Α. 47312/2023/18.11.2023 (ΦΕΚ 6944/Β'/11-12-2023) «Εξειδίκευση της διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς σε φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα κατά το άρθρο 10 του ν. 4990/2022 (Α' 210) δυνάμει του εδαφίου α' της παρ. 4 του άρθρου 24 του ίδιου νόμου».

3. Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του Ν.4990/2022 εφαρμόζονται για την προστασία προσώπων που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν:

α) παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Μέρος Ι του Παραρτήματος του Νόμου, στους τομείς:

αα) των δημόσιων συμβάσεων,

αβ) των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, προϊόντων και αγορών, καθώς και της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

αγ) της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των προϊόντων,

αδ) της ασφάλειας των μεταφορών,

αε) της προστασίας του περιβάλλοντος,

αστ) της προστασίας από την ακτινοβολία και της πυρηνικής ασφάλειας,

αζ) της ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών, καθώς και της υγείας και της καλής μεταχείρισης των ζώων,

αη) της δημόσιας υγείας,

αθ) της προστασίας των καταναλωτών,

αι) της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και της ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών,

β) παραβιάσεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης του άρθρου 325 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) και τα ειδικότερα οριζόμενα στα σχετικά ενωσιακά μέτρα,

γ) παραβιάσεις που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 26 της Σ.Λ.Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων των

κανόνων της Ένωσης περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων, καθώς και παραβιάσεων που αφορούν στην εσωτερική αγορά σχετικά με πράξεις που παραβαίνουν τους κανόνες για τη φορολογία των εταιρειών ή διακανονισμούς, σκοπός των οποίων είναι η διασφάλιση φορολογικού πλεονεκτήματος που ματαιώνει το αντικείμενο ή τον σκοπό της εφαρμοστέας νομοθεσίας περί φορολογίας εταιρειών.

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής:

1. Ο εν λόγω Νόμος δεν εφαρμόζεται για την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις που άπτονται ζητημάτων άμυνας ή ασφάλειας, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις υποπερ. αα), αδ) και αστ) της περ. α) του άρθρου 4 του Ν.4990/2022.

2. Ο εν λόγω Νόμος δεν θίγει την εφαρμογή διατάξεων σχετικά με:

α) την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών,

β) την προστασία του δικηγορικού και του ιατρικού απορρήτου,

γ) το απόρρητο των δικαστικών διασκέψεων ή άλλων διαδικασιών που από την κείμενη νομοθεσία ορίζονται ως απόρρητες,

δ) τους κανόνες ποινικής δικονομίας,

ε) την άσκηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων που αφορούν στην παροχή συμβουλών από τους εκπροσώπους τους ή τις συνδικαλιστικές ενώσεις τους, καθώς και την προστασία έναντι κάθε αδικαιολόγητου επιζήμιου μέτρου, η οποία απορρέει από τις εν λόγω διαβουλεύσεις, καθώς και την αυτονομία των κοινωνικών εταίρων και το δικαίωμά τους να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις, χωρίς να θίγεται το επίπεδο προστασίας που παρέχεται από τον Νόμο.

3. Ο εν λόγω Νόμος δεν εφαρμόζεται στις τομεακές πράξεις της Ένωσης του Μέρους II του Παραρτήματος, για τις οποίες ισχύουν ειδικοί κανόνες περί αναφοράς παραβιάσεων. Οι διατάξεις του Νόμου εφαρμόζονται στον βαθμό που ένα ζήτημα δεν ρυθμίζεται υποχρεωτικά στις εν λόγω τομεακές πράξεις της Ένωσης.

4. Ποιους Αφορά

1. Οι διατάξεις του Ν. 4990/2022 εφαρμόζονται:

α) σε όσους απασχολούνται στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα και έχουν αποκτήσει, στο πλαίσιο της εργασίας τους, πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις, τις οποίες αναφέρουν και ιδίως:

αα) στους εργαζομένους, δηλαδή σε όσους παρέχουν σε άλλο πρόσωπο και υπό τις οδηγίες του υπηρεσίες για τις οποίες λαμβάνουν αμοιβή, ανεξάρτητα από το αν η απασχόλησή τους είναι πλήρης ή μερική, μόνιμη ή εποχιακή, ή αν είναι αποσπασμένοι

από άλλον φορέα. Στην έννοια του «εργαζομένου» περιλαμβάνονται και οι δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι εργαζόμενοι στον δημόσιο τομέα με οποιοδήποτε είδους σχέση εργασίας ή απασχόληση,

αβ) στους μη μισθωτούς, στους αυτοαπασχολούμενους ή συμβούλους ή στους εργαζομένους κατ' οίκον,

αγ) στους μετόχους και τα πρόσωπα που ανήκουν στο διοικητικό, διαχειριστικό ή εποπτικό όργανο μιας επιχείρησης, περιλαμβανομένων μη εκτελεστικών μελών, καθώς και εθελοντών και αμειβόμενων ή μη αμειβόμενων ασκουμένων,

αδ) σε οποιαδήποτε πρόσωπα εργάζονται υπό την εποπτεία και τις οδηγίες αναδόχων, υπεργολάβων και προμηθευτών,

β) σε πρόσωπα που αναφέρουν ή αποκαλύπτουν δημόσια πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης, η οποία έχει λήξει για οποιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένης της συνταξιοδότησης, καθώς και σε αναφέροντες των οποίων η εργασιακή σχέση δεν έχει ακόμη ξεκινήσει, σε περιπτώσεις που πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις έχουν αποκτηθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας πρόσληψης ή σε άλλο στάδιο διαπραγμάτευσης πριν από τη σύναψη σύμβασης.

2. Τα μέτρα για την προστασία των αναφερόντων που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Ε' του Ν.4990/2022 εφαρμόζονται, επίσης, κατά περίπτωση, σε:

α) διαμεσολαβητές,

β) τρίτα πρόσωπα που συνδέονται με τους αναφέροντες και μπορεί να υποστούν αντίποινα σε εργασιακό πλαίσιο, όπως συνάδελφοι ή συγγενείς των αναφερόντων, και

γ) προσωπικές επιχειρήσεις ή νομικά πρόσωπα συμφερόντων των αναφερόντων, ή για τις οποίες εργάζονται, ή με τις οποίες συνδέονται με άλλον τρόπο με εργασιακή σχέση.

5. Ορισμός Υπευθύνου Παραλαβής και Παρακολούθησης Εσωτερικής Αναφοράς στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Νόμου, καθιερώθηκε υποχρέωση των φορέων του δημόσιου τομέα που απασχολούν από πενήντα (50) υπαλλήλους και άνω, να ορίσουν Υπεύθυνο Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.) σχετικά με παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου, «Αρμοδιότητες Υ.Π.Π.Α. ασκεί ο Σύμβουλος Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021, στους φορείς που έχει συσταθεί και πληρωθεί η σχετική θέση. Στους φορείς όπου δεν έχει συσταθεί θέση

Συμβούλου Ακεραιότητας, οι αρμοδιότητες του Υ.Π.Π.Α. ασκούνται από υπάλληλο της οργανικής μονάδας που είναι αρμόδια για θέματα προσωπικού, που αφορούν στον φορέα και εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, παράλληλα με την άσκηση των κύριων καθηκόντων του, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 10 και σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της παρ. 2 του Νόμου. Αν παρά την ανάθεση αρμοδιοτήτων Υ.Π.Π.Α. σε υπάλληλο του πρώτου εδαφίου, συσταθεί θέση Συμβούλου Ακεραιότητας, τα σχετικά καθήκοντα Υ.Π.Π.Α. αναλαμβάνει ο Σύμβουλος Ακεραιότητας.».

Στο ως άνω πλαίσιο εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. ΓΓΑΔΔΤ/329/6770/19-4-2023 (ΑΔΑ: 64Η646ΜΤΛ6-ΜΒΒ) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών με θέμα «Προσδιορισμός και εξειδίκευση των προσόντων, των αρμοδιοτήτων, των υποχρεώσεων και του τρόπου πλήρωσης της θέσης του Υπευθύνου Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.) στους φορείς του δημόσιου τομέα σύμφωνα με την περ. α της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4990/2022 (Α' 210)», η οποία δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 2561/τ.Β'/19-4-2023. Στην εν λόγω απόφαση προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, οι αρμοδιότητες των Υ.Π.Π.Α., οι υποχρεώσεις, τα τυπικά τους προσόντα και ο τρόπος πλήρωσης των θέσεων.

Σε συνέχεια των ανωτέρω ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε, με την υπ' αριθ. 33253/01.06.2023 απόφαση του, έχει ορίσει ως εσωτερικό διάυλο-Υπεύθυνο Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.) παραβιάσεων ενωσιακού δικαίου, τον Σιούφα Ιωάννη, ειδικότητας ΠΕ Οικονομικού του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, τακτικό υπάλληλο του Τμήματος Διαχείρισης Προσωπικού της Διεύθυνσης Διοικητικής & Οικονομικής Υποστήριξης.

6. Διαδικασία Υποβολής, Παραλαβής και Παρακολούθησης Εσωτερικής Αναφοράς στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Η διαδικασία υποβολής εσωτερικής αναφοράς στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε, από τους οριζόμενους στην ενότητα 4 της παρούσης, καθώς και της παραλαβής, εξέτασης/παρακολούθησης με εμπιστευτικότητα και της ενημέρωσης του αναφέροντος, όπως ορίζεται στην Κ.Υ.Α. 47312/2023/18.11.2023 (ΦΕΚ 6944/Β'/11-12-2023) «Εξειδίκευση της διαδικασίας υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης της αναφοράς σε φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα κατά το άρθρο 10 του ν. 4990/2022 (Α' 210) δυνάμει του εδαφίου α' της παρ. 4 του άρθρου 24 του ίδιου νόμου» έχει ως εξής:

- Υποβολή της εσωτερικής αναφοράς

Η εσωτερική αναφορά στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. μπορεί να υποβάλλεται από τους οριζόμενους στην ενότητα 4 της παρούσης, επώνυμα ή ανώνυμα, γραπτώς ή προφορικώς. Ειδικότερα:

1. Η έγγραφη αναφορά υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή ταχυδρομικά στην έδρα του φορέα σε φάκελο που φέρει την ένδειξη «Υπόψη Υ.Π.Π.Α.» ή «Αναφορά του ν. 4990/2022» ή άλλη ένδειξη που να υποδηλώνει, ότι η αναφορά εμπίπτει στις διατάξεις του ν. 4990/2022. Η έγγραφη αναφορά υποβάλλεται και με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Υπεύθυνου Παραλαβής και Παρακολούθησης Αναφορών (Υ.Π.Π.Α.).

2. Η προφορική αναφορά υποβάλλεται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) προφορική αναφορά κατά την οποία, το περιεχόμενο της αναφοράς τεκμηριώνεται με τη μορφή επακριβούς πρακτικού, το οποίο συντάσσεται από τον Υ.Π.Π.Α., παρέχοντας στον αναφέροντα τη δυνατότητα να το επαληθεύσει, να το διορθώσει και να συμφωνήσει με αυτό υπογράφοντάς το.

β) μέσω προσωπικής συνάντησης του αναφέροντος με τον Υ.Π.Π.Α., η οποία διενεργείται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία του σχετικού αιτήματος του αναφέροντος, το οποίο μπορεί να υποβάλλεται γραπτώς ή προφορικώς ή μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) στον Υ.Π.Π.Α. Στην περίπτωση αυτή, ο Υ.Π.Π.Α. τηρεί πλήρη και επακριβή πρακτικά της συνάντησης σε σταθερή και ανακτήσιμη μορφή είτε με καταγραφή της συνομιλίας, εφόσον ο αναφέρων έχει νομίμως συγκατατεθεί, είτε εγγράφως, τα οποία ο αναφέρων δύναται να τα επαληθεύσει, να τα διορθώσει, να συμφωνήσει με αυτά υπογράφοντάς τα.

3. Ο Υ.Π.Π.Α. διευκολύνει τον αναφέροντα στην υποβολή της αναφοράς του παρέχοντάς του, εφόσον του ζητηθεί, κάθε αναγκαία πληροφόρηση για τα δικαιώματά του και την προβλεπόμενη διαδικασία διαχείρισης των αναφορών.

- Παραλαβή της αναφοράς

1. Ο Υ.Π.Π.Α. παραλαμβάνει αναφορές από τους οριζόμενους στην ενότητα 4 της παρούσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 του ν. 4990/2022.

2. Η βεβαίωση παραλαβής της αναφοράς προς τον αναφέροντα λαμβάνει χώρα εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή και ανεξάρτητα από τον τρόπο υποβολής της. Η ενημέρωση του αναφέροντος για την παραλαβή της αναφοράς μπορεί να γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, αρκεί αυτή να αποδεικνύεται τηρουμένων πάντα των

απαιτήσεων εμπιστευτικότητας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4990/2022. Ο Υ.Π.Π.Α. δεν υποχρεούται στην ενημέρωση παραλαβής της αναφοράς της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4990/2022, όπου ελλείπει απαραίτητων στοιχείων επικοινωνίας του αναφέροντα η ενημέρωση αυτή καθίσταται αδύνατη.

3. Όταν υπάρχει προφορική αναφορά, όπως περιγράφεται στην παρ. 2 του άρθρου 2 της παρούσας, το πρακτικό που συντάσσει ο Υ.Π.Π.Α., εφόσον υπογραφεί από τον αναφέροντα επέχει θέση ενημέρωσης παραλαβής της αναφοράς της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4990/2022. Σε περίπτωση άρνησης του αναφέροντος να υπογράψει το πρακτικό, γίνεται σχετική μνεία από τον συντάκτη του.

4. Με την παραλαβή της αναφοράς, ανεξαρτήτως του τρόπου υποβολής της, ο Υ.Π.Π.Α. διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα και την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του αναφέροντος καθώς και κάθε τρίτου που κατονομάζεται στην αναφορά εμποδίζοντας την πρόσβαση σε αυτή από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4990/2022.

5. Στην περίπτωση των φορέων του δημοσίου τομέα της παρ. 13 του άρθρου 3 του ν. 4990/2022, η αναφορά, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο υποβάλλεται, διαβαθμίζεται ως «Εμπιστευτική» και λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου, ο οποίος καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο πρωτοκόλλου, το οποίο τηρεί ο Υ.Π.Π.Α. σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4990/2022.

6. Στην περίπτωση των φορέων του ιδιωτικού τομέα της παρ. 14 του άρθρου 3 του ν. 4990/2022, η αναφορά, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο υποβάλλεται, καταχωρίζεται σε ειδικό αρχείο που τηρεί ο Υ.Π.Π.Α. σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του φορέα του και τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4990/2022.

7. Σε περίπτωση που η παραλαβή της αναφοράς γίνει από αναρμόδιο πρόσωπο, αυτό υποχρεούται να τη διαβιβάσει αμελλητί στον Υ.Π.Π.Α. του φορέα, χωρίς καμία τροποποίηση του περιεχομένου της ή αποκάλυψη πληροφοριών που μπορεί να οδηγήσουν σε ταυτοποίηση του αναφέροντος ή κάθε τρίτου που κατονομάζεται στην αναφορά, τηρουμένων των διατάξεων του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4990/2022.

- Διαχείριση της αναφοράς

1. Με την παραλαβή της αναφοράς, ο Υ.Π.Π.Α. προβαίνει σε μία από τις κάτωθι ενέργειες:

α) διαβιβάζει την αναφορά προς διερεύνηση ψευδωνυμοποιημένη και σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4990/2022 περί εμπιστευτικότητας και προστασίας προσωπικών δεδομένων:

αα) στα αρμόδια όργανα του φορέα του ενημερώνοντας σχετικά το ειδικό βιβλίο πρωτοκόλλου ή το ειδικό αρχείο που τηρεί, σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 3 της παρούσας για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα αντίστοιχα,

αβ) στους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς ενημερώνοντας σχετικά το ειδικό βιβλίο πρωτοκόλλου ή το ειδικό αρχείο που τηρεί, σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 3 για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα αντίστοιχα. Ενδεικτικά, τέτοιοι φορείς είναι ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος και γενικότερα οι Εισαγγελικές Αρχές, η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η Τράπεζα της Ελλάδος, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, ο Συνήγορος του Καταναλωτή, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Τεύχος Β' 6944/11.12.2023 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 76439 Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και η Γενική Διεύθυνση Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος.

β) αρχειοθετεί την αναφορά με απόφαση που κοινοποιείται στον αναφέροντα, εφόσον αυτό είναι εφικτό, όταν:

βα) Η αναφορά είναι εμφανώς παράλογη, αόριστη, ακατάληπτη ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, όπως σε περίπτωση επανυποβολής του ίδιου περιεχομένου χωρίς την προσκόμιση νέων στοιχείων.

ββ) Το περιεχόμενο της αναφοράς δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 του ν. 4990/2022. Αν η ανωτέρω αναφορά περιλαμβάνει εντούτοις πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις για τις οποίες αρμοδιότητα έχει άλλο όργανο του φορέα ή/και άλλος δημόσιος φορέας, ο Υ.Π.Π.Α. υποχρεούται βάσει του άρθρου 4 του ΚΔΔ να τη διαβιβάσει στο αρμόδιο όργανο. Στην περίπτωση αυτή δεν υφίσταται πλέον η υποχρέωση παρακολούθησης της αναφοράς της περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4990/2022.

βγ) Δεν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις για παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 του ν. 4990/2022. Σε περίπτωση προσκόμισης νέων στοιχείων για αναφορά που έχει ήδη αρχειοθετηθεί, ο Υ.Π.Π.Α. ανασύρει την αρχειοθετηθείσα αναφορά και προβαίνει στις ενέργειες είτε της περ. α' είτε της περ. β' της παρούσας.

2. Σε περίπτωση που από τα προσκομιζόμενα στοιχεία ο Υ.Π.Π.Α. διαπιστώσει ενδείξεις τέλεσης αξιόποινης πράξης που διώκεται αυτεπαγγέλτως, οφείλει να διαβιβάσει αμελλητί αντίγραφο της αναφοράς στον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα ενημερώνοντας τον αναφέροντα. Εφόσον η παραβίαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022, η διαβίβαση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4990/2022 σχετικά με την εμπιστευτικότητα και την προστασία των προσωπικών δεδομένων και παράλληλα υφίσταται η υποχρέωση παρακολούθησης της αναφοράς της περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 10. Εφόσον η παραβίαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4990/2022, αντίγραφο της αναφοράς διαβιβάζεται χωρίς να υφίσταται πλέον η υποχρέωση παρακολούθησης της περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 10.

3. Στην περίπτωση που ο Υ.Π.Π.Α. παραλάβει αναφορά, στην οποία διατυπώνονται αιτιάσεις κατά του ίδιου ή κατά οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διερεύνηση αναφορών εντός του φορέα, τότε περιορίζεται στην καταχώρισή της στο ειδικό βιβλίο πρωτοκόλλου ή στο σχετικό αρχείο που τηρεί σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 3 για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα αντίστοιχα, και στη διαβίβασή της στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας ως εξωτερικό δίαυλο αναφορών, ενημερώνοντας τον αναφέροντα.

4. Αναφορές, πρακτικά και πρακτικά μεταγραφής προφορικής αναφοράς αποθηκεύονται για εύλογο και αναγκαίο χρονικό διάστημα, προκειμένου να είναι ανακτήσιμα και να τηρηθούν οι απαιτήσεις που επιβάλλονται από τον ν. 4990/2022, το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο και πάντως μέχρι την ολοκλήρωση κάθε έρευνας ή δικαστικής διαδικασίας που έχει εκκινήσει ως συνέπεια της αναφοράς.

- Παρακολούθηση της αναφοράς

1. Ο Υ.Π.Π.Α. διατηρεί επικοινωνία με τον αναφέροντα και, εφόσον απαιτείται και είναι εφικτό, ζητά περαιτέρω πληροφορίες ή/και στοιχεία από αυτόν.

2. Ο Υ.Π.Π.Α. παρακολουθεί την υπόθεση της αναφοράς επικοινωνώντας με το αρμόδιο όργανο του φορέα το οποίο έχει επιληφθεί της αναφοράς ή με τους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς προς τους οποίους έχει διαβιβαστεί η αναφορά σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του ν. 4990/2022.

3. Το αρμόδιο όργανο του φορέα ή ο αρμόδιος φορέας που έχει επιληφθεί της αναφοράς ενημερώνει έγκαιρα τον Υ.Π.Π.Α. για τις ενέργειες που αναλαμβάνονται, προκειμένου ο τελευταίος να ενημερώσει τον αναφέροντα μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από τη βεβαίωση παραλαβής ή αν δεν έχει αποσταλεί βεβαίωση στον αναφέροντα, τους τρεις (3) μήνες από το πέρας των

επτά (7) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αναφοράς. Στην περίπτωση που δεν έχει αποσταλεί βεβαίωση στον αναφέροντα η ενημέρωση του προηγούμενου εδαφίου γίνεται με πρωτοβουλία του αναφέροντος και με επίκληση του σχετικού αριθμού πρωτοκόλλου των παρ. 5 και 6 του άρθρου 3 ή παραπομπή στο περιεχόμενο της αναφοράς.

Ο ορισμός Υ.Π.Π.Α. στους φορείς του δημοσίου τομέα σύμφωνα με το παρόν, δεν αποκλείει την απευθείας αναφορά στην Ε.Α.Δ. (στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://extwhistle.aead.gr/#/>), σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4990/2022, όταν ο αναφέρων εύλογα θεωρεί ότι δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά η αναφορά του από τον Υ.Π.Π.Α., ή υπάρχει κίνδυνος αντιποίνων.

- Προϋποθέσεις προστασίας προσώπων που προβαίνουν σε αναφορά

Οι προϋποθέσεις για την παροχή προστασίας στα πρόσωπα που προβαίνουν σε αναφορά είναι:

- Να υπάγονται στους οριζόμενους στην ενότητα 4 της παρούσης.
- Κατά τον χρόνο της αναφοράς να είχαν βάσιμους λόγους να θεωρούν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τις αναφερόμενες παραβιάσεις ήταν αληθείς.
- Να εμπíπτουν οι πληροφορίες στο πεδίο εφαρμογής του νόμου.
- Να υποβάλλουν την αναφορά είτε εσωτερικά είτε εξωτερικά ή με δημόσια αποκάλυψη.

- Απαγόρευση αντιποίνων στους αναφέροντες

Οποιασδήποτε μορφής αντίποινα σε βάρος των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Ν. 4990/2022 απαγορεύονται, συμπεριλαμβανομένων των απειλών και ενεργειών αντεκδίκησης. Απαγορεύονται, ιδίως, οι ακόλουθες μορφές αντιποίνων:

- α) παύση, απόλυση ή άλλα ισοδύναμα μέτρα,
- β) υποβιβασμός, παράλειψη ή στέρηση προαγωγής,
- γ) αφαίρεση καθηκόντων, αλλαγή τόπου εργασίας, μείωση μισθού, μεταβολή του ωραρίου εργασίας,
- δ) στέρηση κατάρτισης,
- ε) αρνητική αξιολόγηση επιδόσεων ή αρνητική επαγγελματική σύσταση,
- στ) επίπληξη, επιβολή πειθαρχικού ή άλλου μέτρου, περιλαμβανομένης χρηματικής ποινής,
- ζ) καταναγκασμός, εκφοβισμός, παρενόχληση ή περιθωριοποίηση,

- η) διάκριση ή άδικη αντιμετώπιση,
- θ) μη μετατροπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης σε μόνιμη,
- ι) μη ανανέωση ή πρόωρη διακοπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης,
- ια) σκόπιμη βλάβη, περιλαμβανομένης προσβολής της φήμης, ιδίως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ή οικονομική ζημία, περιλαμβανομένης επιχειρηματικής ζημίας και απώλειας εισοδήματος,
- ιβ) καταχώριση σε λίστα ανεπιθύμητων («μαύρη λίστα»), βάσει τομεακής ή κλαδικής επίσημης ή ανεπίσημης συμφωνίας, που μπορεί να συνεπάγεται ότι το πρόσωπο δεν πρόκειται να βρει θέση εργασίας στον τομέα ή στον κλάδο στο μέλλον,
- ιγ) πρόωρη διακοπή ή ακύρωση σύμβασης για εμπορεύματα ή υπηρεσίες,
- ιδ) ανάκληση ή ακύρωση διπλώματος ή αδειάς,
- ιε) παραπομπή για ψυχιατρική ή ιατρική παρακολούθηση,
- ιστ) άρνηση ή στέρηση παροχής εύλογων προσαρμογών σε άτομα με αναπηρία.

- Κυρώσεις

Με ποινή φυλάκισης δύο (2) τουλάχιστον ετών και χρηματική ποινή τιμωρούνται τα πρόσωπα τα οποία εν γνώσει τους προέβησαν σε ψευδείς αναφορές ή ψευδείς δημόσιες αποκαλύψεις.